

Τουρισμός

Η Ελλάδα αποτελεί δημοφιλή τουριστικό προορισμό λόγω της εκτεταμένης ακτογραμμής και των πολυάριθμων νησιών της, αλλά και λόγω της φυσικής ομορφιάς της. Αυτά τα χαρακτηριστικά έχουν επιδράσει και στη διάρθρωση του τουρισμού που χαρακτηρίζεται από πληθώρα καταλυμάτων με χωρική διάχυση στο σύνολο της επικράτειας, κυρίως όμως στα νησιά, αλλά και μικρό βαθμό οργάνωσης σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές μεσογειακές χώρες.

Εν μέσω έντονης και παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, ο τουρισμός αποτελεί τον μόνο σταθερά αναπτυσσόμενο και δυναμικό κλάδο της οικονομίας. Ο κίνδυνος εδώ είναι ότι η συνεχιζόμενη ανάπτυξη μπορεί να έρθει σε βάρος του φυσικού περιβάλλοντος, που αποτελεί την ίδια τη βάση του ίδιου του ελληνικού τουρισμού. Ήδη διαφαίνονται τάσεις οπισθοδρόμησης στη νομοθεσία για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος προς όφελος της δόμησης και των έργων ανάπτυξης υποδομών. Ο ελληνικός τουρισμός έχει ανάγκη την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της προσέλκυσης επενδύσεων, όμως αν αυτό δεν γίνει με προσανατολισμό προς τον αειφόρο τουρισμό, απειλείται το μέλλον του ίδιου του τουρισμού.

Παραλία στην Κρήτη © Π. Μαραγκού/ WWF Ελλάς

Υφιστάμενη κατάσταση

Ο τουρισμός εξακολουθεί να αποτελεί έναν δυναμικά αναπτυσσόμενο κλάδο στην Ελλάδα με σημαντικές μελλοντικές προοπτικές. Αναπτύχθηκε κατά τη δεκαετία του 1960, εστιάζοντας στο μοντέλο «ήλιος και θάλασσα» καθώς και στον αρχαιολογικό πλούτο της χώρας, μέσα και από την οργανωμένη προβολή του νεοσύστατου τότε ΕΟΤ. Έκτοτε έχει διευρυνθεί το φάσμα των υπηρεσιών του αλλά και η βάση της απασχόλησης.

Το 2013 η συμμετοχή του τουριστικού τομέα (υπηρεσίες καταλύματος και εστίασης) στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία της χώρας ήταν περίπου 6,5% ενώ η άμεση απασχόληση στον τουρισμό ως ποσοστό της συνολικής απασχόλησης στη χώρα ήταν περίπου 8,9%.

Χαρακτηριστικά του ελληνικού τουρισμού.

Η διάρθρωση του τουρισμού στην Ελλάδα παρουσιάζει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που παρουσιάζονται και σε άλλες χώρες της ανατολικής Μεσογείου.

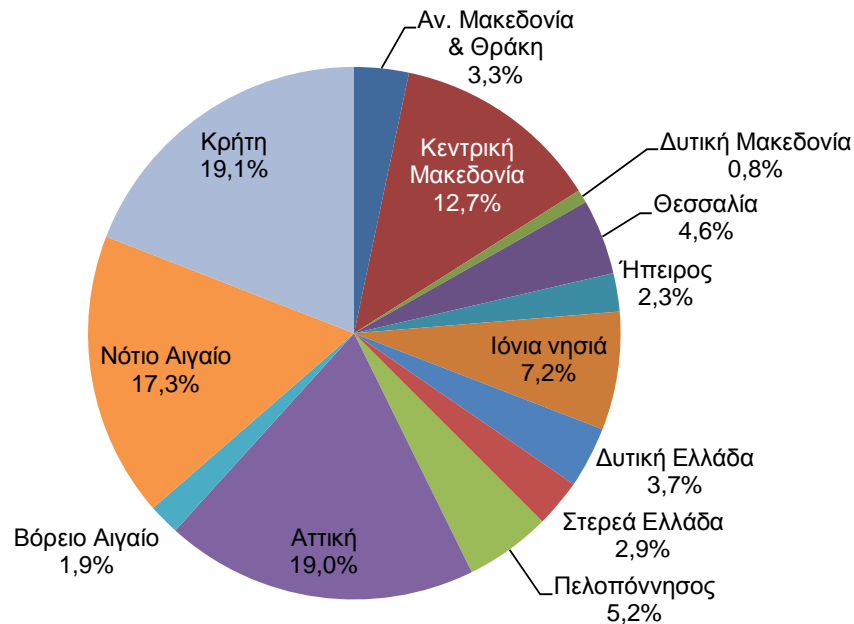
- Το μοντέλο των 3S (sea, sun, sand): Υπερβολική εξάρτηση από το πρότυπο του μαζικού τουρισμού με συνακόλουθη υποβάθμιση του τουριστικού προορισμού και εξάντληση του κύκλου ζωής του τουριστικού προορισμού.
- Τουριστική μονοκαλλιέργεια σε νησιωτικές και παράκτιες περιοχές. Έντονα εποχικός τουρισμός, με ένταση τους θερινούς μήνες και υπολειτουργία τους υπόλοιπους.
- Κορεσμός και υπερπροσφορά στον τομέα των καταλυμάτων. Με περίπου 1.250.000 καταγεγραμμένα τουριστικά καταλύματα η Ελλάδα κατέχει την 4η θέση παγκοσμίως ως προς τον αριθμό κλινών σε σχέση με τον πληθυσμό της.
- Μεγάλο ποσοστό επιχειρήσεων μικρού μεγέθους, κυρίως ενοικιαζόμενα δωμάτια και μικρές ξενοδοχειακές μονάδες.
- Ολιγοψωνιακή τουριστική ζήτηση. Το μεγαλύτερο ποσοστό των επισκεπτών διακινούνται μέσω περιορισμένου αριθμού tour operators. Υπάρχει επομένως έντονη εξάρτηση από τον οργανωμένο παραθεριστικό τουρισμό, ο οποίος χαρακτηρίζεται από χαμηλή τιμή πακέτου και χαμηλή συναλλαγματική απόδοση για τη χώρα – προορισμό. Αυτού του είδους ο τουρισμός ενισχύει τη συγκέντρωση της ζήτησης στον χρόνο (εποχικότητα) και στον χώρο, αποκλειστικά σε περιοχές που δέχονται ναυλωμένες πτήσεις.
- Σημαντική υποβάθμιση του περιβάλλοντος, με απειλές την άναρχη και συχνά παράνομη δόμηση σε τουριστικές περιοχές, την περιβαλλοντική και αισθητική υποβάθμιση του προορισμού, την καταπάτηση ή υποβάθμιση βιοτόπων και οικολογικά σημαντικών περιοχών, τη θαλάσσια ρύπανση, την κατασπατάληση των υδατικών αποθεμάτων τους καλοκαιρινούς μήνες στις παράκτιες και νησιωτικές περιοχές, την αύξηση της παραγωγής απορριμμάτων και λυμάτων σε συνδυασμό με την απουσία σχεδίου διαχείρισής τους και την κατασπατάληση ενέργειας.

1. Παράκτιος τουρισμός

Αφίξεις

Το 2013 οι αφίξεις τουριστών σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Ελλάδας ανήλθαν σε 16 εκ. περίπου, σημειώνοντας ανοδική τάση συγκριτικά με το παρελθόν. Από το 2005, αυξάνονται κατά μέσο όρο 2,6% ετησίως.

Τουριστικές αφίξεις ανά περιφέρεια

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

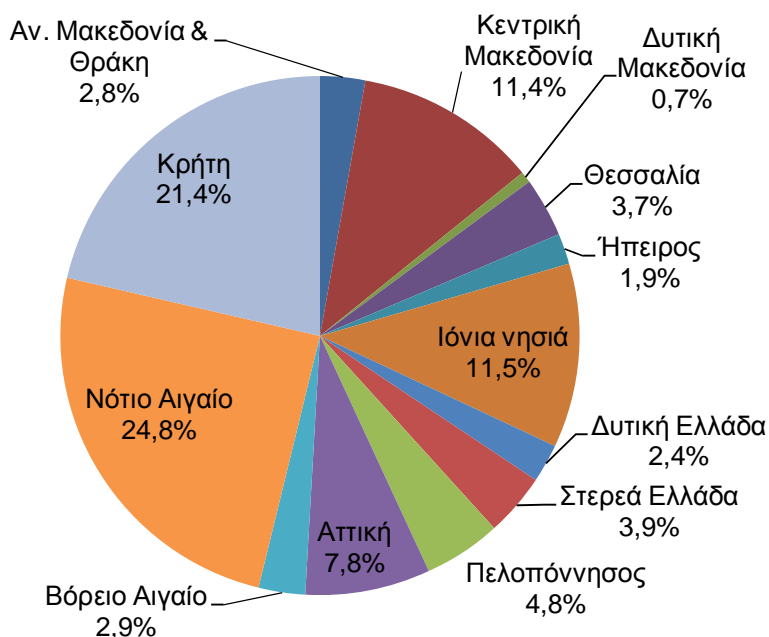
Ξενοδοχειακό δυναμικό

Το 2013 το ξενοδοχειακό δυναμικό¹ της χώρας αποτελείτο από 9.677 ξενοδοχειακά καταλύματα με συνολικά 773.000 περίπου κλίνες κυρίως στα νησιά και 297 τουριστικά campings κυρίως στην Κεντρική Μακεδονία και την Πελοπόννησο. Το μέσο μέγεθος των ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Ελλάδα είναι περίπου 80 κλίνες.

Οι Περιφέρειες Κρήτης, Νοτίου Αιγαίου και Κεντρικής Μακεδονίας έχουν, εκτός από τη μεγαλύτερη προσέλευση τουριστών, το υψηλότερο ποσοστό ξενοδοχειακών κλινών στο σύνολο της χώρας. Είναι όμως χαρακτηριστικό ότι στη σχετικά χαμηλή κατηγορία των δύο αστέρων ανήκουν σχεδόν οι μισές ξενοδοχειακές μονάδες (το 45% του συνόλου το 2011).

¹ Δεν περιλαμβάνονται τα ενοικιαζόμενα δωμάτια.

Κατανομή τουριστικών κλινών ανά περιφέρεια

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

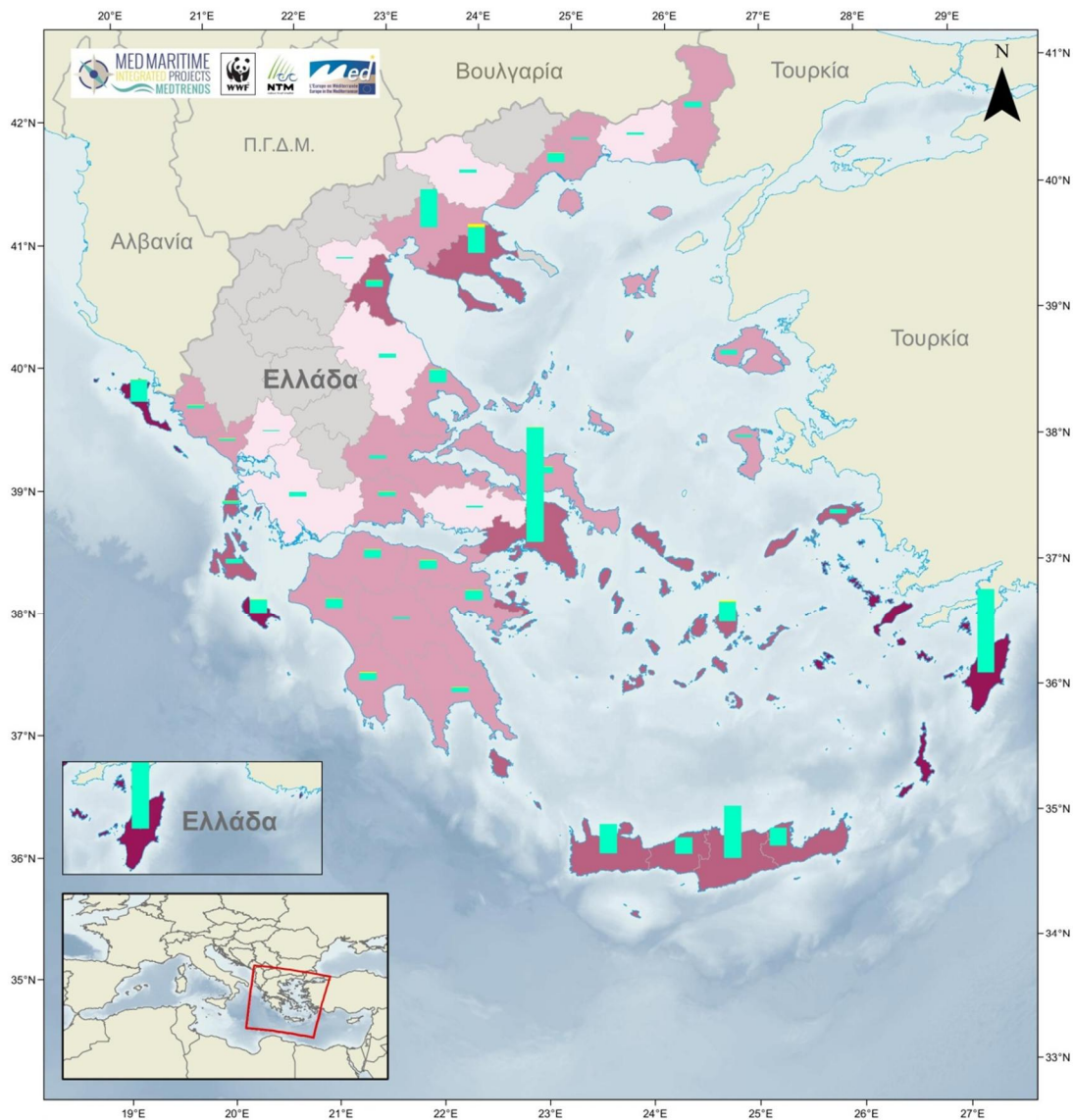
Οικονομική Αξία

Η οικονομική αξία του τουριστικού κλάδου (υπηρεσίες καταλύματος και εστίασης) εκτιμάται σύμφωνα με τη συμβολή του στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) της χώρας. Υπολογίζεται ότι για το 2012 η ΑΠΑ του τουρισμού ανήλθε σε περίπου €10,6 εκ. έχοντας παρουσιάσει αύξηση κατά 1,4% ετησίως σε σχέση με το 2005. Τη μεγαλύτερη ετήσια διακύμανση είχαν τα Ιόνια Νησιά (-3%) και η Αττική (+4,7%).

Η Κρήτη, το Νότιο Αιγαίο, η Κεντρική Μακεδονία και η Αττική, διατηρούν το μεγαλύτερο μερίδιο συμμετοχής στην Προστιθέμενη Αξία του κλάδου στην Ελλάδα. Δεδομένου ότι οι συγκεκριμένες περιφέρειες έχουν τα μεγαλύτερα μερίδια σε αφίξεις τουριστών και ξενοδοχειακά καταλύματα για την ίδια περίοδο, δικαιολογείται και η υψηλότερη συμμετοχή τους στη δημιουργία τουριστικού προϊόντος σε σχέση με τις υπόλοιπες περιφέρειες της χώρας.

Απασχόληση

Από την έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ του 2011, οι απασχολούμενοι στις υπηρεσίες παροχής καταλύματος και εστίασης στην Ελλάδα ανέρχονταν σε 317 χιλ. ενώ σύμφωνα με τον ΣΕΤΕ η συνολική απασχόληση (άμεση, έμμεση και προκαλούμενη) το ίδιο έτος ανερχόταν σε περίπου 700 χιλ. απασχολούμενους. Σημαντικές αυξήσεις στην απασχόληση στον τουριστικό κλάδο (άμεση απασχόληση σε υπηρεσίες καταλύματος και εστίασης) κατά την περίοδο 2005-2011 είχαν οι περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+5,8%), Πελοποννήσου (+2,5%), Ηπείρου (+6,5%) και Βορείου Αιγαίου (+3,6%) ενώ συρρίκνωση σημειώθηκε σε Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (-4,5%), Ιόνια Νησιά (-2,4%) και Δυτική Ελλάδα (-3,3%). Τη μεγαλύτερη συγκέντρωση απασχολούμενων στον τουριστικό τομέα έχουν οι περιφέρειες Κρήτης, Κεντρικής Μακεδονίας και Αττικής. Όσον αφορά στην παραγωγικότητα της απασχόλησης, τα νησιά του Βορείου Αιγαίου και η Κρήτη έχουν την υψηλότερη μέση ακαθάριστη παραγωγικότητα της εργασίας.

Παράκτιος τουρισμός

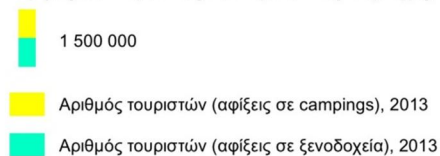
Τουρισμός - Κλίνες* (2013)
Κλίνες/Κμ²

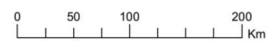
*Περιλαμβάνονται: Ξενοδοχεία, campings

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Αφίξεις σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές

Σχεδιασμός και παραγωγή: WWF Ελλάς - Δ+Δ
Σύστημα Αναφοράς - Προβολή : ETRS 1989 LAEA

2. Σκάφη αναψυχής

Τα σκάφη αναψυχής και οι μαρίνες, μαζί με την κρουαζιέρα αποτελούν εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ταχέως αναπτυσσόμενες και συμβάλλουν σημαντικά στην τουριστική ανάπτυξη. Στην Ελλάδα σήμερα λειτουργούν 27 μαρίνες με συνολική δυναμικότητα 9.724 θέσεων ελλιμενισμού και μέσο μέγεθος 360 θέσεις ενώ προβλέπεται και η κατασκευή επιπλέον. Παράλληλα υπάρχει ένα εκτεταμένο δίκτυο τουριστικών λιμένων και αγκυροβολίων.

Οικονομική αξία και απασχόληση

Δεν υπάρχουν επίσημα στατιστικά στοιχεία που να αφορούν στη συμβολή των μαρινών στην οικονομία της χώρας. Ωστόσο η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία του υφιστάμενου δικτύου εκτιμάται για το 2013 περί τα €30 εκ., ενώ η μέση προστιθέμενη αξία ανά θέση πρόσδεσης σε περίπου €3.000. Εκτιμάται ότι για κάθε 100 νέες θέσεις σκαφών σε μαρίνες δημιουργούνται 6 νέες θέσεις εργασίας στη μαρίνα και περίπου 100 νέες θέσεις σε υποστηρικτικούς κλάδους της τοπικής οικονομίας. Υπολογίζεται λοιπόν ότι στις υφιστάμενες μαρίνες οι άμεσες θέσεις απασχόλησης είναι περίπου 660 άτομα ενώ στις νέες προβλέπεται να απασχοληθούν περίπου 170.

Σκάφος αναψυχής στην Κεφαλονιά © Gunther/WWF Ελλάς

3. Καταδυτικός τουρισμός

Ο καταδυτικός τουρισμός έχει αναπτυχθεί σε μικρό βαθμό. Μέχρι το 2005 οι ερασιτεχνικές καταδύσεις σε μεγάλο βαθμό απαγορεύονταν στην ελληνική επικράτεια, κυρίως για λόγους προστασίας ενάλιων αρχαιοτήτων.

Το 2011 λειτουργούσαν περίπου 200 πιστοποιημένοι πάροχοι καταδυτικών υπηρεσιών. Ο μεγαλύτερος αριθμός καταδυτικών κέντρων και κέντρων εκπαίδευσης βρίσκεται στην Κρήτη, στην Κέρκυρα και στην Αθήνα και τον Πειραιά. Από τον Ιούνιο μέχρι και τον Αύγουστο του 2011 είχαν βουτήξει στις ελληνικές θάλασσες 115.00 άτομα.

Η δημιουργία Ενάλιων Επισκέψιμων Αρχαιολογικών Χώρων προβλέπεται από το 2005 αλλά οι δύο πρώτοι ΕΕΑΧ Πύλου και Μεθώνης είναι ακόμη προς υπογραφή. Σε εξέλιξη βρίσκεται και η δημιουργία ενός υποβρύχιου μουσείου στις Σποράδες και στην περιοχή του Νοτίου Παγασητικού Κόλπου, ενώ πρωτοβουλίες για τη δημιουργία καταδυτικών πάρκων έχουν αναληφθεί και αλλού.

4. Κρουαζιέρα

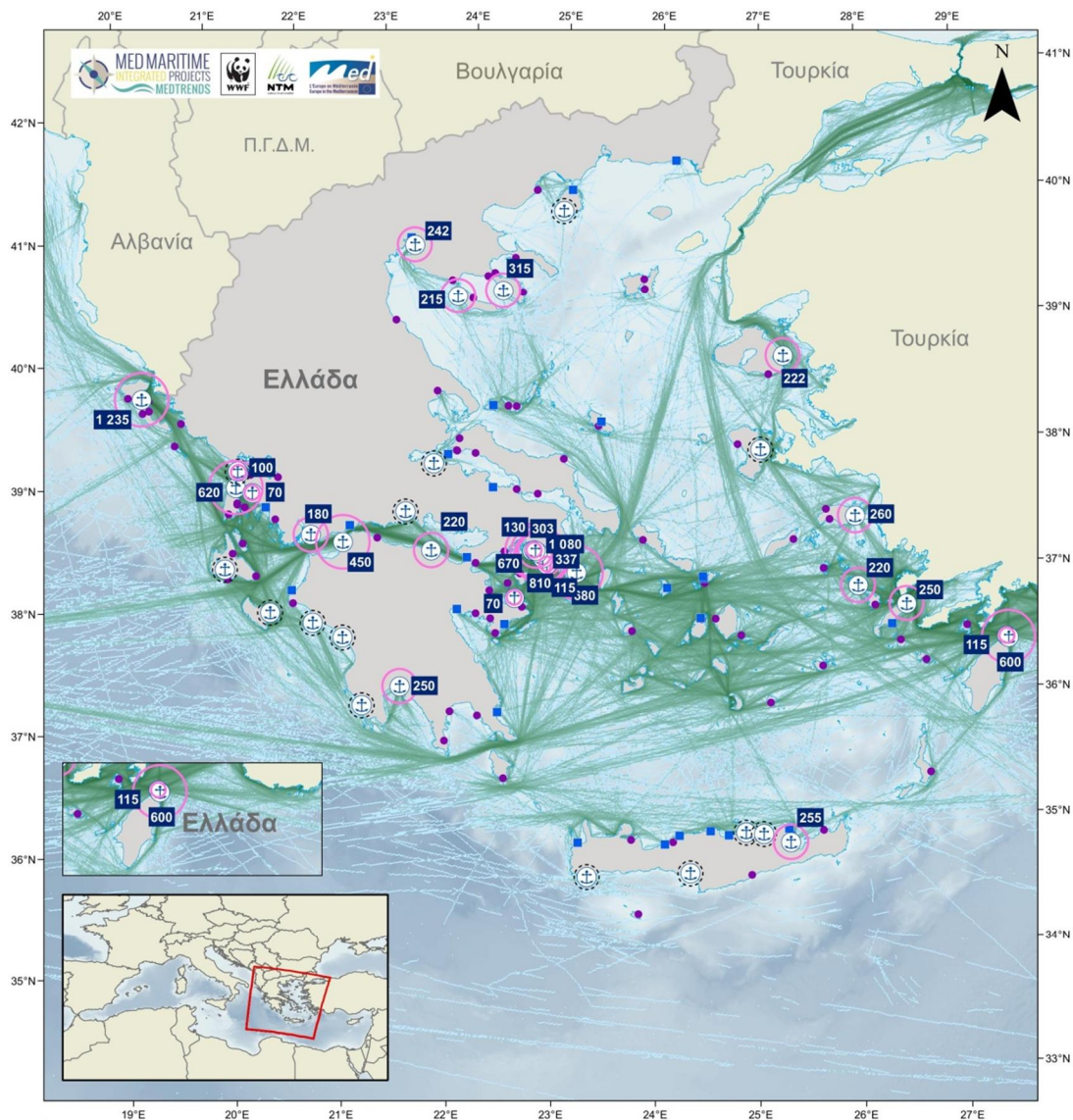
Το 2014 έδεσαν στα ελληνικά λιμάνια περίπου 3.900 κρουαζιερόπλοια και αποβιβάστηκαν περίπου 5 εκ. επιβάτες. Τα δημοφιλέστερα λιμάνια με τον μεγαλύτερο όγκο ταξιδιωτών είναι ο Πειραιάς, η Σαντορίνη, η Κέρκυρα, η Μύκονος, το Κατάκολο, η Ρόδος και το Ηράκλειο. Λόγω σοβαρών ελλείψεων σε υποδομές στα ελληνικά λιμάνια, μόνο το λιμάνι του Πειραιά και αυτό του Ηρακλείου λειτουργούν ως λιμάνια εκκίνησης (home ports). Σε σχέση με το 2012, η επιβατική κίνηση της κρουαζιέρας στο σύνολο της χώρας αυξήθηκε κατά 2,8% ενώ ο αριθμός των κρουαζιερόπλοιων που αφίχθηκαν στα ελληνικά λιμάνια μειώθηκε κατά 9,8%. Αυτό σημαίνει ότι έδεσαν μεγαλύτερα πλοία.

Οικονομική αξία

Βάσει των στοιχείων της Τράπεζας της Ελλάδος τα έσοδα για την Ελλάδα το 2013 από την κρουαζιέρα εκτιμώνται συνολικά σε €353 εκ. και 1,733 εκ. επιβάτες (μέση δαπάνη €200).

Κρουαζιερόπλοια, © Ελίνα Σαμαρά / WWF Ελλάς

Παράκτιος τουρισμός - Σκάφη αναψυχής

Ιστιοπλοϊκά, σκάφη αναψυχής

Πυκνότητα διαδρομών

των σκαφών (2014)

Συνολικός αριθμός σκαφών: 3 258

Παρεμβολή / Λογαριθμική κλίμακα

Υψηλή **Max = 3 462***

Χαμηλή

*σε 1 pixel = 1X1 Km

Πηγή: Χάρτες πυκνότητας AIS από technology for nature

Πηγές: Υπουργείο Υποδομών Ναυτιλίας & Τουρισμού

Σύνδεσμος Ελληνικών Μαρινών

<http://geodata.gov.gr/geodata>

Ναυσιπλοϊα αναψυχής

⊕ Μαρίνες

⊕ Μελλοντικές Μαρίνες

■ Άλλοι τουριστικοί λιμένες

● Αγκυροβόλια / Καταφύγια

navama

Μαρίνες: Αριθμός σκαφών & Οικονομική αξία

○ < 500 000€

○ 500 001€ - 1 000 000€

○ 1 000 001€ - 3 677 138€

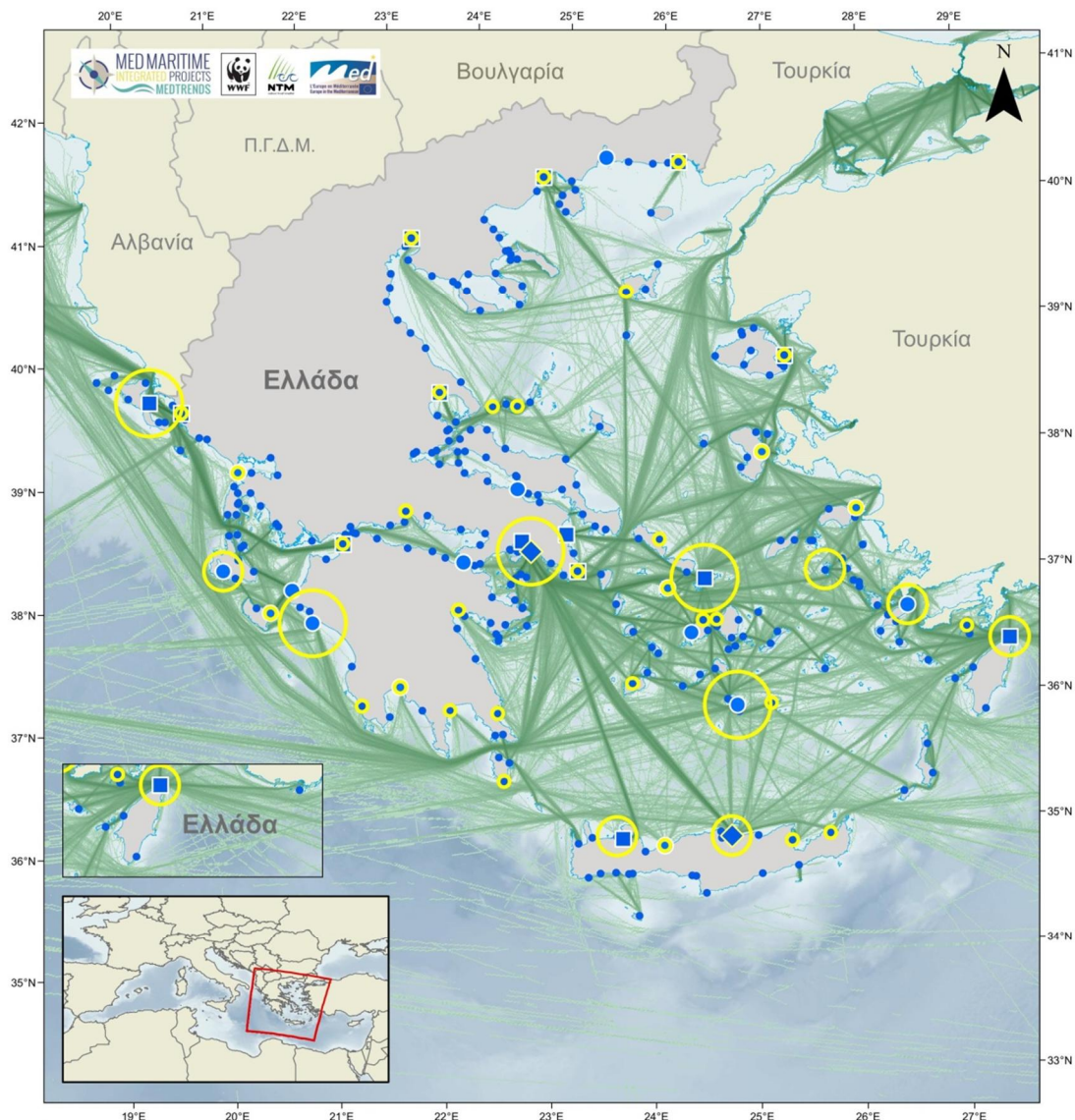
1 000 Αριθμός σκαφών (2014)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Σχεδιασμός και παραγωγή: WWF Ελλάς - Δ+Δ

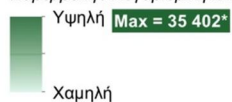
Σύστημα Αναφοράς - Προβολή: ETRS 1989 LAEA

0 50 100 200 Km

Παράκτιος τουρισμός - Κίνηση κρουαζιέρας

Επιβατικά πλοία
Πυκνότητα διαδρομών
των σκαφών (2014)
 Συνολικός αριθμός σκαφών: 125 943
 Παρεμβολή / Λογαριθμική κλίμακα

*σε 1 pixel = 1X1 Km
 Πηγή: Χάρτες πυκνότητας AIS από

navama
 technology for nature

Λιμένες

- ◆ Διεθνείς / Χαρακτηρισμένοι λιμένες κρουαζιέρας
- Διεθνείς
- Εθνικοί
- Τοπικοί

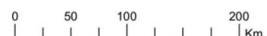
Πηγή: Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης - Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Επιβατική κίνηση ανά λιμένα (2013)

- < 50 000
- 50 001 - 500 000
- 500 001 - 1 302 581

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

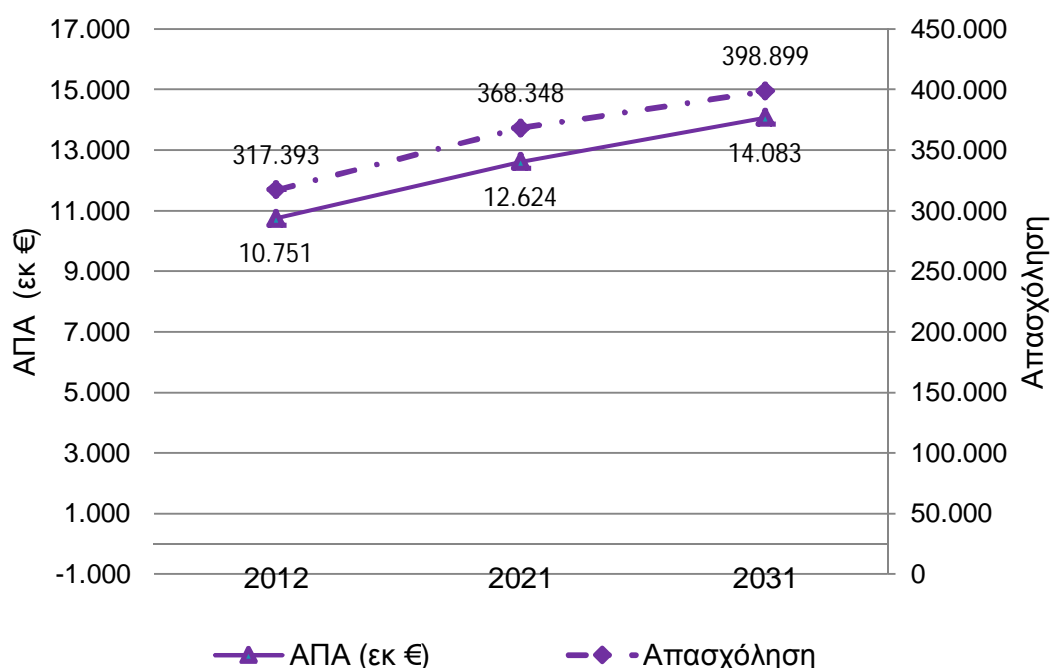
Σχεδιασμός και παραγωγή: WWF Ελλάς - Δ+Δ
 Σύστημα Αναφοράς - Προβολή: ETRS 1989 LAEA

Τάσεις

Σύμφωνα με τις σημερινές επιδόσεις, ο ελληνικός τουρισμός θεωρείται ένας από τους ελάχιστους τομείς της εθνικής οικονομίας που είναι ανταγωνιστικός σε παγκόσμιο επίπεδο. Προβλέπεται περαιτέρω ανάπτυξη του είτε με την παραδοσιακή μορφή, είτε με την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, π.χ. κρουαζιέρα, καταδυτικός τουρισμός, ιατρικός τουρισμός

Η ανοδική πορεία του τουρισμού αναμένεται να συνεχιστεί τόσο όσον αφορά τη συμβολή του στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία του τουρισμού με μέση ετήσια μεταβολή της τάξεως του 1,8% έως το 2021 και του 1,1% έως το 2031, όσο και την απασχόληση με εκτιμώμενη ετήσια αύξηση της τάξεως του 1,5% έως το 2021 και του 1% έως το 2031.

Πηγή: Εκτιμήσεις μελετητών

Παρόμοια προσδοκάται να είναι και η μεταβολή των εσόδων της ελληνικής οικονομίας από τον κλάδο των μαρινών και της κρουαζιέρας.

Εκτιμήσεις εξέλιξης μεγεθών για την κρουαζιέρα και τις μαρίνες

Τάσεις για τα έσοδα (€) σε μαρίνες και κρουαζιέρα 2021 και 2031			
	2013	2021	2031
Μαρίνες	29.816.085	34.390.053	38.365.812
Κρουαζιέρα	346.591.858	399.761.145	445.976.666

Πηγή: Εκτιμήσεις μελετητών

Επιπτώσεις και κίνδυνοι για την Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση

Χαρακτηριστικά ποιοτικής περιγραφής	Επιπτώσεις από τον τουρισμό	Μελλοντικές τάσεις
Βιοποικιλότητα	Κατάληψη εκτάσεων και σφράγισμα εδαφών από τουριστικές μονάδες και εγκαταστάσεις (μαρίνες, λιμάνια και συγκοινωνιακές υποδομές). Θνησιμότητα ειδών από τις συγκρούσεις με σκάφη αναψυχής και κρουαζιερόπλοια. Πιέσεις σε είδη πανίδας (πχ, χελώνα καρέτα, μεσογειακή φώκια), χλωρίδας, σε ευαίσθητους παράκτιους ή θαλάσσιους οικοτόπους (αμμοθίνες) ή και σε βιολογικές διαδικασίες	
Μη αυτόχθονα είδη	Οι κρουαζιέρες και τα σκάφη αναψυχής μπορούν να οδηγήσουν στην εισαγωγή ξενικών ειδών.	
Τροφικά πλέγματα	Ενδεχόμενες δυσμενείς επιπτώσεις από τη ρύπανση (στερεά και υγρά απόβλητα, ρυπογόνες ουσίες) σε συνδυασμό με την αλλαγή του υδρογραφικού καθεστώτος και την καταστροφή οικοτόπων.	
Ευτροφισμός	Αύξηση των υγρών αποβλήτων, η επεξεργασία των οποίων είναι σε πολλές περιπτώσεις ελλιπής ή ακόμα και μηδενική. Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι το 2014 το 98,48% των υδάτων κολύμβησης και το 98,55% των παράκτιων υδάτων της χώρας μας ήταν σε εξαιρετική κατάσταση, γεγονός που καταδεικνύει την επιτυχή αντιμετώπιση του ζητήματος της επεξεργασίας και διάθεσης των υγρών αποβλήτων.	
Ακεραιότητα θαλάσσιου βυθού	Διάβρωση των ακτών και μεταβολή του υδρογραφικού καθεστώτος. Σφράγιση εδαφών λόγω παράκτιων υποδομών.	
Υδρογραφικό καθεστώς	Φαινόμενα γεωμορφολογικής μεταβολής και διάβρωσης της ακτής καθώς και μεταβολές των θαλάσσιων ρευμάτων..	
Ρυπογόνες ουσίες	Κίνδυνος διαρροής καυσίμων, λιπαντικών ουσιών αλλά και χημικών μιγμάτων είτε ως τυχαίο γεγονός (ατύχημα), είτε από τη χρήση ακατάλληλου ή φθαρμένου εξοπλισμού (π.χ. μηχανές σκαφών αναψυχής).	
Απορρίμματα στη θάλασσα	Εστίες διάχυτης ρύπανσης από την ανεξέλεγκτη απόρριψη απορριμμάτων από παραθεριστές και τουρίστες. Ρύπανση από την προβληματική ή υποτυπώδη διαχείριση στερεών αποβλήτων από φορείς.	
Ενέργεια & θόρυβος	Αυξημένη ανθρωπογενής δραστηριότητα και θόρυβος.	

Διάδραση με άλλους τομείς

Ο παράκτιος τουρισμός στηρίζεται στην υψηλή ποιότητα περιβάλλοντος και ιδιαίτερα στις καθαρές ακτές. Συνεπώς, άλλες πηγές παράκτιας ρύπανσης που επηρεάζουν την ποιότητα του νερού, όπως οι βιομηχανίες, οι υδατοκαλλιέργειες, τα αστικά απόβλητα κ.ά., δημιουργούν συνθήκες που επηρεάζουν αρνητικά τον τομέα.

Πολύ συχνά ο παράκτιος τουρισμός ανταγωνίζεται χωρικά με άλλες παράκτιες δραστηριότητες όπως η διάχυτη αστική ανάπτυξη, η οποία μπορεί να αλλοιώσει σημαντικά τον χαρακτήρα μιας περιοχής και να απομακρύνει τουριστικές δραστηριότητες ή να προκρίνει συγκεκριμένο είδος τουρισμού (αστικού τύπου).

Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό επίσης του τουρισμού είναι ότι στηρίζεται και στην αίσθηση του τοπίου, η οποία μπορεί να αλλάξει δραστικά μέσω της ανάπτυξης συγκεκριμένων δραστηριοτήτων μεγάλης κλίμακας, όπως τα θαλάσσια αιολικά πάρκα ή οι πλατφόρμες άντλησης πετρελαίου και οι υπεράκτιοι σταθμοί υγροποίησης αερίου.

Προτάσεις WWF

Το WWF υποστηρίζει τους Στόχους της Μεσογειακής Στρατηγικής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, για βιώσιμο τουρισμό στη Μεσόγειο θάλασσα που:

- Ενδυναμώνει την κοινωνική συνοχή, την πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη, βελτιώνει την ποικιλία και τις ιδιαιτερότητες της Μεσογείου και ενισχύει τις συνέργειες με άλλους τομείς, κυρίως την πρωτογενή παραγωγή.
- Μειώνει τις δυσμενείς χωρικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του τουρισμού, ιδιαίτερα στις παράκτιες τουριστικές περιοχές.
- Αυξάνει την προστιθέμενη αξία του τουρισμού για τις τοπικές κοινωνίες και τους εμπλεκόμενους.
- Βελτιώνει τη διακυβέρνηση του τομέα.

Συγκεκριμένα για την Ελλάδα, το WWF προτείνει μέτρα για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων του παραδοσιακού μοντέλου των 3S και για τον σχεδιασμό μιας άλλης Ελλάδας, του πράσινου, βιώσιμου και ηθικά υπεύθυνου τουρισμού:

- Κατάλληλος χωροταξικός σχεδιασμός με οδηγό τη φέρουσα ικανότητα των προορισμών.
- Προσδιορισμός των ορίων ανάπτυξης του τουρισμού στο πλαίσιο της φέρουσας ικανότητας με την εκπόνηση/επικαιροποίηση μελετών φέρουσας ικανότητας και τουριστικής ανάπτυξης.
- Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού, όπου και όπως αρμόζει, σύμφωνα με τις παραπάνω μελέτες. Ο οικότουρισμός οφείλει να συμβάλλει στην προστασία της φύσης, στην τοπική οικονομία και την κοινωνική συνοχή.
- Πρόγραμμα επιδοτήσεων, επενδύσεων και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας.
 - ◦ Έμφαση στον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων επιχειρήσεων.
 - ◦ Έμφαση στην αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων και αποθάρρυνση της ανέγερσης νέων.

- Εφαρμογή της αρχής «Reduce, Reuse, Recycle» στη λογική των επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού.
- Ενθάρρυνση επενδύσεων για την ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού κόστους της λειτουργίας επιχειρήσεων στις περιοχές του μαζικού τουρισμού.
- Έμφαση στη διαφοροποίηση και ποιοτική αναβάθμιση της εμπειρίας του επισκέπτη.
- Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος

Ουσιαστική σύνδεση ανάμεσα στην πρωτογενή παραγωγή και τον τουρισμό. Σχεδιασμός αγροτικής, αλιευτικής και τουριστικής πολιτικής κατά τρόπο που να αποβαίνει η μία προς όφελος της άλλης.

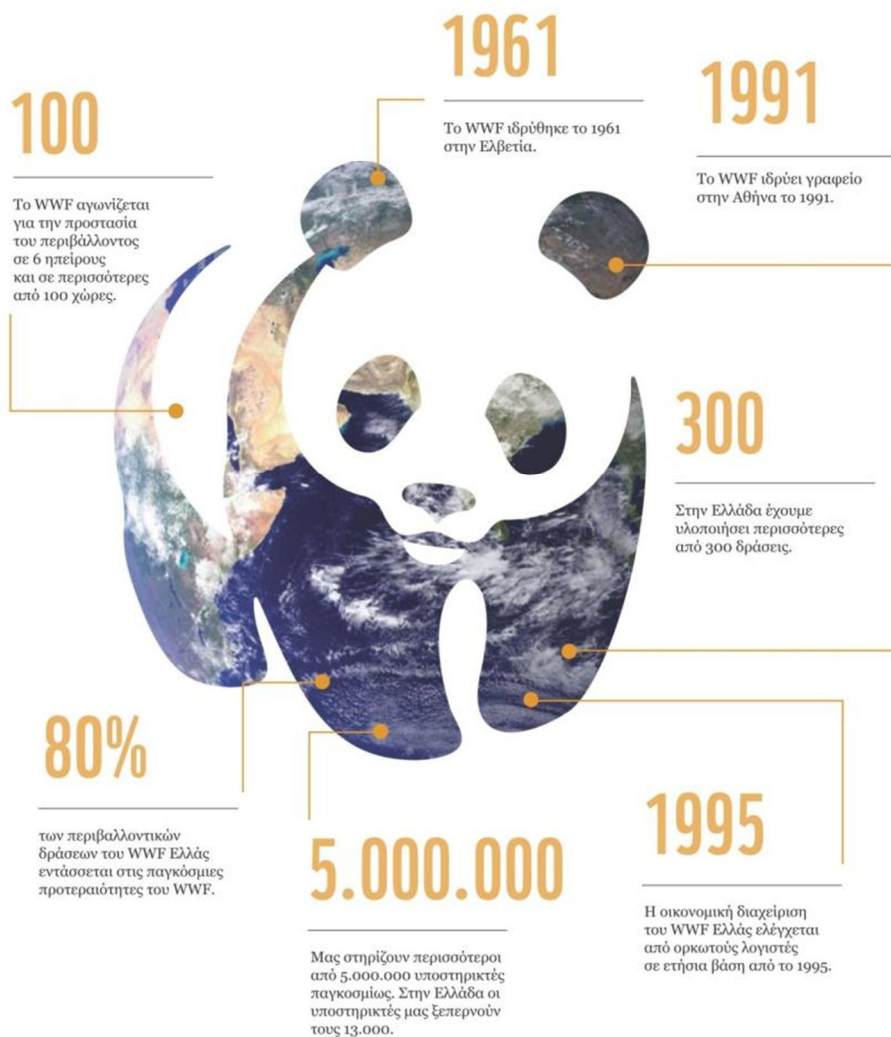

Επένδυση στην εκπαίδευση επαγγελματιών του τουρισμού στις νέες τεχνολογίες αλλά και στον επαγγελματισμό που οφείλει να έχει οποιοσδήποτε επαγγελματίας του χώρου.

Πολιτικές και πρωτοβουλίες για συνέργειες ανάμεσα στον επιχειρηματικό κόσμο, την Πολιτεία, τις τοπικές κοινωνίες και τα ερευνητικά ιδρύματα, ώστε να συνδεθεί η έρευνα στον τομέα του τουρισμού με τις πρακτικές του.

WWF Ελλάς

Λεμπέση 21
117 43 Αθήνα

Τηλ.: 210 3314893
Fax: 210 3247578

<http://www.youtube.com/wfgrwebtv>

<http://www.facebook.com/WWFGreece>

http://twitter.com/WWF_Greece

H

έκθεση «Γαλάζια Ανάπτυξη στη Μεσόγειο: Η πρόκληση της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης - Ελλάδα» συντάχθηκε από τη σύμπραξη μελετητικών γραφείων και μελετητών «Θύμιος Παπαγιάννης και Συνεργάτες ΑΕΜ», «Όμικρον ΕΠΕ», «Β. Δομιστόγλου, Σ. Διαμαντίδου & ΣΙΑ Ε.Ε.» και «Νίκος Γιαννάκης, Δρ. Βιολόγος-Περιβαλλοντολόγος» για λογαριασμό και σε συνεργασία με το WWF Ελλάς στα πλαίσια του προγράμματος Med (MED PROGRAMME <http://www.programmemed.eu/en>) με κωδικό 1M-MED14-08 MEDTRENDS και τίτλο: «MedTrends – Μελλοντικές Τάσεις στη Μεσόγειο Θάλασσα» που χρηματοδοτείται κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κατά 25% από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Το πρόγραμμα υλοποιεί το WWF, ως δικαιούχος.